

**MTTLARINING TAYYORLOV GURUHLARI
TARBIYALANUVCHILARINI ANVAR OBIDJON ASARLARI VOSITASIDA
KITOBXONLIKKA O'RGATISH**

*Eshmamatova Aziza Shokirovna
O'z-FinPI 2-bosqich magistranti
Tojiyeva Xolida Baxtiyorovna PhD*

Kitob-barcha davrlarda bolalarning dunyoni anglashi, do'st orttirishi, hayotda o'z o'rnini topishiga ko'makchi bo'lib kelgan. Bola qalbida Vatanga muhabbat, yurtga sadoqat, odamlarga mehr oqibat tuyg'ularini kamol toptirishning eng yaxshi vositasi sifatida qadrlangan. Inson kamoloti va bilimining manbai kitob bilan bog'liq. U insonni komillik sari yetaklaydi. Darhaqiqat, bu ma'naviy sarchashma farzandlarimizning dunyoqarashini boyitadi, nutqini o'stirib, xotirasini mustahkamlaydi. Kitob maslahatchi, sadoqatli hamroh, eng yaqin do'st va bebaho boylik hisoblanadi. Bola tarbiyasida uning o'rni muhim. Hamma asrlarda bo'lgani kabi ayni davrda ham yoshlarni Vatanga muhabbat, yurtga sadoqat ruhida tarbiyalashda badiiy adabiyotning o'rni beqiyos. Kitob o'qigan bola o'z bilimi, dunyoqarashi, ruhiyati va manaviyatini boyitib, olamni teran anglay boshlaydi. Hayot va go'zallikni qadrlashni, ajdodlarimiz merosini asrab avaylashni o'rganadi. O'zbek oilalarida kitobga muhabbat, kitobni asrab-avaylash va kitobxonlik qadimiy an'analardan biri bo'lib, xalqimiz ma'naviy kamolotida muhim o'rin tutib kelmoqda.

Anvar Obidjon o'zbek bolalar adabiyotida o'ziga xos maktab yaratgan shoirlardan biri hisoblanadi. Bugungi kunda Anvar Obidjonning o'nlab qissa va dostonlari ertak va dramalari bolalar qo'lidan tushmay kelayotir. Bolalar yozuvchisi to'la ma'noda tarbiyachidir. Uning asarlari kelgusi avlodni insonning maslak va g'oyalar bilan qurollantirishda, dunyoqarashini shu ruhda tarbiyalash va shakllantirishda kata ahamiyat kasb etadi. Ma'lumki, kichik yoshdagi bolalar o'zidan kattalarga ergashish va taqlid qilish barobarida kitoblarni o'qib, ulardan bilib olgan va o'ziga yoqqan qahramonlaridek bo'lishga, ularday so'zlashishga intiladi. Shuning uchun bolalar uchun yozuvchi ijodkorlar zimmasiga boshqalardan ko'ra og'irroq, jiddiyroq, yuksak mas'uliyat yuklanadi. SHu mas'uliyat va sharaflig majburiyatni chuqur his qiladigan bolalar yozuvchilari hatto har bir so'z yoki iborani ehtiyotkorlik bilan ishlatadilar. Maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasida bola shaxsiyatini, uning boshqalar bilan o'zaro ijobiy munosabatini shakllantirish, axloqiy tasavvurlarni rivojlantirish, vatanparvarlik xisssiyotlarini uyg'otishga alohida e'tibor beriladi.

Bu borada jamiyat hayotida ezgu qadriyat va an'analarni chuqur qaror toptirishga, xususan, xalqimiz, ayniqsa, yosh avlodning ma'naviy-intellektual salohiyati, ong-u tafakkuri va dunyoqarashini yuksaltirishda, ona Vatani va xalqiga

muhabbat va sadoqat tuyg'usi bilan yashaydigan barkamol shaxsni tarbiyalashda beqiyos ahamiyatga ega bo'lgan kitobxonlik madaniyatini oshirishga alohida e'tibor qaratilmoqda

Bolalarni maktabgacha ta'lim tashkilotlarida va oilada mehnatga o'rgatish, ularni estetik tarbiyasi ham muhim vazifalardandir. Maktabgacha yoshdagi bolalarning aqliy, ruhiy va axloqiy diniy tarbiyasi, ma'naviy yuksak qilib tarbiyalashning asosi bu bilimdir. Yosh avlodni bilimli, ma'rifatli va madaniyatli qilib tarbiyalash muommolari esa bevosita kitob va kitobxonlik masalalarining qay darajaga ko'tarilgani bilan bog'liqdir.

Mutolaa madaniyati juda keng ma'nodagi tushuncha bo'lib, kitobga qiziqish va uni sevish, adabiyot bilan kengroq tanishib, kitob bilan ishlash haqidagi maxsus bilimlarga ega bo'lish, shuningdek kitobdan to'la ravishda foydala bilishda yordam beruvchi ko'nikmalardan iborat.

Kitob mutoala qilish va unga insonni ma'naviy boyitib, ma'rifiy kamolot sari yetaklaydi. Kitob o'qishda va unga amal qilish bobida kitobdan harf emas, balki ma'no izlash va mazmunini "chaqish", undan to'g'ri xulosa chulosa chiqara bilish muhim o'rin tutadi.

Adabiyotlar

1. O.Safarov va boshqalar. Bolalar adabiyoti. Toshkent. 2016. 290-bet
2. K.Turdiyeva. Dunyoni saqlar bolalar. Toshkent 2012.5-bet
3. K. Muslimova. Anvar Obidjon ijodida an'ana. «Til va adabiyoti ta'limi» jurnali. 2007-y
4. B. Ashurov. «Anvar Obidjon ijodida Vatan madhi» «Til va adabiyot ta'limi» jurnali. 2005 y. 5-son.